EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 5.7.2021
COM(2021) 356 final

2021/0176 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1380/2013 seoses liidu vetele juurdepääsu piirangutega

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Määruse (EL) nr 1380/2013 (ühise kalanduspoliitika kohta)[1] artikli 5 lõikega 2 on kehtestatud erand liikmesriikide 12 meremiili laiuses vööndis (territoriaalvetes) kõnealuse määruse artikli 5 lõikes 1 sätestatud liidu kalalaevadele üldise võrdse juurdepääsuõiguse kohaldamisest liidu vetele ja kalavarudele. Erandiga lubatakse liikmesriikidel piirata kalapüüki 12 meremiili laiuses vööndis teatavate laevadega. Kõnealuse erandi alusel liikmesriikide kehtestatud piirangud on vähendanud püügisurvet bioloogiliselt kõige tundlikumatel aladel ja aidanud kaasa väikesemahulise rannapüügi majanduslikule stabiilsusele.

Määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 5 lõikega 3 on kehtestatud sarnane erand aluslepingu artikli 349 esimeses lõigus osutatud liidu äärepoolseimate piirkondade lähtejoontest kuni 100 meremiili kaugusele ulatuvate vete suhtes. Erandiga lubatakse asjaomastel liikmesriikidel kehtestada piirangud, mille kohaselt lubatakse kalapüügiga tegeleda üksnes laevadel, mis on registreeritud nende territooriumide sadamates.

Erandid kehtivad kuni 31. detsembrini 2022 ning käesoleva ettepaneku eesmärk on vältida määruse artikli 5 lõigetes 2 ja 3 sätestatud juurdepääsu erikorra lõpetamist. Komisjon teeb ettepaneku muuta määruse asjakohaseid sätteid, et pikendada ajavahemikku, mille jooksul liikmesriigid võivad nende sätete alusel piirata juurdepääsu oma vetele.

Erirežiimi eesmärgid on samad nagu eelmistel aastakümnetel. See on tingitud paljude kalavarude praegusest kaitsestaatusest, kaitstavate rannikuvete jätkuvast tundlikkusest ning jätkuvatest raskustest kalandusest oluliselt sõltuvates rannikupiirkondades, kus muudest majandusarengutest tõenäoliselt tulu ei tõuse. Praeguse korra muutmisega kaasneb suur oht häirida tasakaalu, mis on kujunenud pärast kõnealuse erirežiimi kehtestamist.

Seetõttu on ettepaneku eesmärk pikendada praegusi erandeid veel 10 aasta võrra.

Lisaks tehakse ettepanek muuta määruse (EL) nr 1380/2013 I lisa. I lisas määratakse iga liikmesriigi jaoks kindlaks teiste liikmesriikide rannikualadel asuvad geograafilised vööndid, kus ta võib kalapüügiga tegeleda ja milliseid liike ta võib püüda. Käesolev muudatusettepanek kajastab Ühendkuningriigi väljaastumist Euroopa Liidust ning Itaalia ja Kreeka 9. juuni 2020. aasta ühisteatist komisjonile seoses Itaalia kalalaevade juurdepääsuga Kreeka territoriaalvetele, nagu on kajastatud asjaomaste liikmesriikide vahelises kahepoolses kokkuleppes. Pärast kohtuasjas C-457/18 tehtud otsust[2] tuleks 4. novembril 2009 Stockholmis allakirjutatud Sloveenia ja Horvaatia vahelisele vahekohtu kokkuleppele osutavad joonealused märkused I lisast välja jätta, kuna ELil puudub piiriküsimustes pädevus.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõige 2.

ELi toimimise lepingu artikli 3 lõike 1 punkti d kohaselt on ELil ainupädevus mere bioloogiliste ressursside kaitsmisel ühise kalanduspoliitika raames. Ettepanek kuulub nimetatud ainupädevusse ja subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.Kuna ettepanekus

[1] ELT L 354 28.12.2013, lk 22.

[2] 31. jaanuari 2020. aasta otsus kohtuasjas Sloveenia Vabariik *vs.* Horvaatia Vabariik, C-457/18, EU:C:2020:65, punktid 102–104.

käsitletakse peamiselt määruses (EL) nr 1380/2013 juba olemasoleva meetme kehtivusaja ajaliselt piiratud pikendamist, ei ole probleeme seoses proportsionaalsuse põhimõttega.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

2020. aasta teisel poolel paluti liikmesriikidel esitada teavet piirangute kohta, mida nad määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 5 lõigete 2 ja 3 alusel kohaldavad. Teavet saadi 16 liikmesriigilt ja need kinnitasid vajadust jätkata praegust erandite režiimi ilma muudatusteta. Vaid Itaalia ja Kreeka taotlesid määruse (EL) nr 1380/2013 I lisa muutmist, et kajastada juurdepääsu Kreeka territoriaalvetele Egeuse meres, Joonia meres ja Liibüa meres.

Kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee (STECF) esitas 2020. aasta detsembris aruande ühise kalanduspoliitika sotsiaalse mõõtme kohta[3]. Aruandes käsitleti muu hulgas seda, kas liikmesriikide poolt määruse artikli 5 lõike 2 alusel kehtestatud piirangud võisid aidata säilitada rannapüügilaevastike traditsioonilist püügitegevust, et säilitada nende piirkondade sotsiaalne ja majanduslik taristu.

STECF märkis, et nende piirangute mõju ei ole võimalik hinnata, kuna vaja on täiendavat analüüsi ja arvesse tuleb võtta paljusid muid tegureid. Eksperdid jõudsid siiski järeldusele, et ükski liikmesriik ei teatanud määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 5 lõikega 2 seotud konfliktidest. STECF täheldas, et see eeskiri, mis on kehtinud alates 1970. aastate algusest ja mis lisati 1982. aastal ühise kalanduspoliitika esimesse alusmäärusesse ning sellest ajast peale (aastatel 1992, 2002 ja 2013) ühise kalanduspoliitika alusmääruse igasse läbivaadatud versiooni, on hästi vastu võetud ja aitab vältida liikmesriikidevahelisi konflikte.

- **Mõjuhinnang**

Nagu on märgitud kõnealuse algatuse tegevuskavas,[4] pikendatakse ettepanekuga praeguse režiimi kestust, nagu tehti 2012. aastal eelmise ühise kalanduspoliitika määruse[5] muutmisega. I lisa muudatused piirduvad territoriaalvete haldamise hiljutiste arengutega. Seetõttu ei olnud mõjuhinnang vajalik.

4. MÕJU EELARVELE

Käesoleva meetmega ei kaasne täiendavaid liidu kulusid.

2021/0176 (COD)

Ettepanek:

---

3 https://stecf.jrc.ec.europa.eu/documents/43805/2672864/STECF+20-14+-+Social+dimension+CFP.pdf/a68c6c42-6b64-41fc-b5a0-b724c71aa78e

4 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12533-Extension-of-the-access-to-waters-regime-under-the-Common-Fisheries-Policy

5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1152/2012, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2371/2002 ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1380/2013 seoses liidu vetele juurdepääsu piirangutega

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust[6],

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Liidu kalalaevadel on võrdne juurdepääs liidu vetele ja varudele, mille suhtes kohaldatakse ühise kalanduspoliitika eeskirju.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1380/2013[7] on ette nähtud erandid võrdse juurdepääsu reeglist järgmistel juhtudel.

(3) Liikmesriikidel on lubatud kehtestada piirang, mille kohaselt võivad kalapüügiga tegeleda üksnes kalalaevad, mis tavaliselt püüavad kala nendes vetes külgneva ranniku sadamatest kuni 12 meremiili kaugusel oma lähtejoonest.

(4) Liikmesriigid võivad ELi toimimise lepingu artikli 349 esimeses lõigus osutatud liidu äärepoolseimate piirkondade lähtejoonest kuni 100 meremiili kaugusele ulatuvates vetes kehtestada piirangud, mille kohaselt lubatakse kalapüügiga tegeleda üksnes kalalaevadel, mis on registreeritud kõnealuste territooriumite sadamates.

(5) Kehtivad eeskirjad, millega piiratakse juurdepääsu kalavarudele liikmesriikide 12 meremiili laiuses vööndis, on soodustanud kalavarude kaitset, piirates püügikoormust liidu vete kõige tundlikumas osas. Kõnealused eeskirjad on säilitanud ka traditsioonilised püügitegevused, millest sõltub väga suurel määral teatavate rannikukogukondade sotsiaalne ja majanduslik areng.

(6) Kehtivad piirangud, millega on piiratud juurdepääsu mere bioloogilistele ressurssidele ELi toimimise lepingu artikli 349 esimeses lõigus osutatud liidu äärepoolseimate piirkondade ümbruses, on aidanud säilitada nimetatud territooriumite kohalikku majandust, võttes arvesse nende struktuurset, sotsiaalset ja majanduslikku olukorda.

(7) Kehtivad erandid, mis käsitlevad liidu vetele juurdepääsu piiranguid, kaotavad kehtivuse 31. detsembril 2022. Neid erandeid tuleks siiski pikendada veel kümne aasta võrra, et tagada praeguste kaitsemeetmete järjepidevus ja vältida selle praeguse tasakaalu häirimist, mis on kujunenud pärast kõnealuse erirežiimi kehtestamist.

(8) Tuleks muuta määruse (EL) nr 1380/2013 I lisa, et kajastada Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi väljaastumist Euroopa Liidust ning Itaalia ja Kreeka ühist

[6] ELT C , , lk .

[7] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

taotlust seoses Itaalia laevade juurdepääsuga Joonia merele, Egeuse merele ja Liibüa merele.

(9) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 1380/2013 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 1380/2013 muudetakse järgmiselt.

(1) Artikli 5 lõigetes 2, 3 ja 4 asendatakse kuupäev „31. detsembrini 2022“ kuupäevaga „31. detsembrini 2032“.

(2) I lisa asendatakse käesoleva määruse lisa tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides 1. jaanuarist 2023.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*